

«БЕКІТЕМІН»

«01» 09 2022 ж.

Мектеп директоры

Д. Жунусова

«Жанатұрмыс ауыльнын ЖОББМ» КММ
жалпы білім беретін мектептердің 1-8 сыныптарына арналған жол қозғалысы
ережелерінің
СТАНДАРТЫ ОҚУ БАҒДАРЛАМАСЫ

2022-2023 оку жылы

Жол қозғалысы ережелері бойынша сабактар жол қозғалысы қауіпсіздігі және алғашқы медициналық көмек көрсету тақырыптарын қоса алғанда, айна екі реттен артық емес 1-8 сыныптар аралығында өткізілсін.

1-4 сыныптарда Жол қозғалысы ережелерін зерделеуге әр сыныпқа жылына 6 сағаттан, ал 5-8 сыныптарға жылына әр сыныпқа 10 сағаттан бөлінеді.

Бұл ретте 1-4 сыныптарда ЖОЖЕ бойынша оқу бағдарламасы мынадай пәндер есебінен (жазу, ән айту, коршаган әлеммен танысу, табиғаттану, сөйлеуді дамыту, сыныптан тыс оқу, дене тәрбиесі, бейнелеу өнері, енбекке баулу) жүргізуі және айлар бойынша күнтізбелік жоспарлауға кіруі тиіс. 5-7 сыныптарда ЖКЕ оқу сабактан тыс уақытта, сынып сағаттары мен факультативтер есебінен жүргізіледі. Бастауыш сынып мұғалімдерімен, енбек мұғалімдерімен жалпы білім беретін мектептерде жол қозғалысы ережелерін өкіту.

Журналда жеке параптолтырылады, онда сабак тақырыптары жазылады, сабакқа қатысу белгіленеді және оқушылардың біліміне сабак бағалары жазылады. Бағалау критерийлері гуманитарлық пәндер бойынша бағалаудың жалпы кабылданған нормаларына сәйкес келеді. Әдетте, сабактарды сынып жетекшілері жүргізеді және мектептегі жол қозғалысы ережелерін зерттеуге жауапты адам мен әкімшілік бақылайды. Оқушылармен ЖКЕ бойынша сабактарды оқу-көрнекі құралдарды, жабдықтар мен балалар Көлік құралдарын пайдалана отырып, арнайы жабдықталған кабинетте немесе арнайы автотұрақта (мектеп ауласында, дене шынықтыру залинида) өткізу ұсынылады.

Аланда жүріс белігінің жол таңбасы колданылады: киылыстар, жаяу жүргіншілер откелдері; бағдаршамдар, жол белгілері және басқа да жабдықтар уақытша немесе тұракты орнатылады. Кейбір сабактарды қошеде, киылыста, аланда (көлік құралдары мен жаяу жүргіншілердің, реттеу құралдарының қозғалысын көрсете отырып), қоғамдық көліктे өткізу ұсынылады. Сабактарды, жеке әңгімелесулерді, экскурсияларды және т. б. өткізу үшін мұғалім (сынып жетекшісі) жол полициясының қызметкерлерій, көлік құралдарының жүргізушилерін тарта алады. Оқу және сыныптан тыс жұмыс барысында қысқа метражды кинофильмдер, бейнекинофильмдер, диафильмдер, диапозитивтер көрсетіледі. КВН, викториналар, жаяу жүргіншілер мен велосипедшілердің қозғалыс қауіпсіздігі бойынша жарыстар және т.б. үйымдастырылады, олар оқушылардың қошедер мен жолдарда саналы мінез-құлқын тәрбиелеуге, жол қозғалысы ережелерін мульттікіз орындауға ықпал етуі тиіс.

Әр сабактан кейін бақылаудың көмегімен оқушылардың қимылдарды қалай менгергенін тексеру кажет.

Көшеде неліктен қауіпті. Тәжірибелік жұмыс

Біз тұратын кала, кент. Мектеп орналаскан шағын аудандарғы негізгі көшелер. Көшеде неліктен қауіпті. Жол қозғалысы ережелерін неліктен білуге және орындауга тиіспіз. Көше элементтері: жүргін бөлік, тротуар. Жаяу жүргіншілер қоршаулары. Көшедегі қауіпсіздік. Тротуарда қалай дұрыс жүру, жүргін бөлікті қалай дұрыс

«БЕКІТЕМІН»

«01» 09 2022 ж.

Мектеп директоры

Д. Жунусова

«Жанатұрмыс ауыльның ЖОББМ» КММ
жалпы білім беретін мектептердің 1-8 сыныптарына арналған жол қозғалысы
ережелерінің
СТАНДАРТЫ ОҚУ БАҒДАРЛАМАСЫ

2022-2023 оку жылы

Жол қозғалысы ережелері бойынша сабактар жол қозғалысы қауіпсіздігі және алғашқы медициналық көмек көрсету тақырыптарын қоса алғанда, айна екі реттен артық емес 1-8 сыныптар аралығында өткізілсін.

1-4 сыныптарда Жол қозғалысы ережелерін зерделеуге әр сыныпқа жылына 6 сағаттан, ал 5-8 сыныптарға жылына әр сыныпқа 10 сағаттан бөлінеді.

Бұл ретте 1-4 сыныптарда ЖОЖЕ бойынша оқу бағдарламасы мынадай пәндер есебінен (жазу, ән айту, коршаган алеммен танысу, табиғаттану, сөйлеуді дамыту, сыныптан тыс оқу, дене тәрбиесі, бейнелеу өнері, еңбекке баулу) жүргізуі және айлар бойынша күнтізбелік жоспарлауға кіруі тиіс. 5-7 сыныптарда ЖКЕ оқу сабактан тыс уақытта, сынып сағаттары мен факультативтер есебінен жүргізіледі. Бастауыш сынып мұғалімдерімен, еңбек мұғалімдерімен жалпы білім беретін мектептерде жол қозғалысы ережелерін өкітү.

Журналда жеке параптолтырылады, онда сабак тақырыптары жазылады, сабакқа қатысу белгіленеді және оқушылардың біліміне сабак бағалары жазылады. Бағалау критерийлері гуманитарлық пәндер бойынша бағалаудың жалпы кабылданған нормаларына сәйкес келеді. Әдетте, сабактарды сынып жетекшілері жүргізеді және мектептегі жол қозғалысы ережелерін зерттеуге жауапты адам мен әкімшілік бақылайды. Оқушылармен ЖКЕ бойынша сабактарды оқу-көрнекі құралдарды, жабдықтар мен балалар Қолік құралдарын пайдалана отырып, арнайы жабдықталған кабинетте немесе арнайы автотұрақта (мектеп ауласында, дене шынықтыру залинида) өткізу ұсынылады.

Аланда жүріс белігінің жол таңбасы қолданылады: киылыстар, жаяу жүргіншілер откелдері; бағдаршамдар, жол белгілері және басқа да жабдықтар уақытша немесе тұракты орнатылады. Кейбір сабактарды қошеде, киылыста, аланда (қолік құралдары мен жаяу жүргіншілердің, реттеу құралдарының қозғалысын көрсете отырып), қоғамдық қолікте өткізу ұсынылады. Сабактарды, жеке әңгімелесулерді, экскурсияларды және т. б. өткізу үшін мұғалім (сынып жетекшісі) жол полициясының қызметкерлерій, қолік құралдарының жүргізушілерін тарта алады. Оқу және сыныптан тыс жұмыс барысында қысқа метражды кинофильмдер, бейнекинофильмдер, диафильмдер, диапозитивтер көрсетіледі. КВН, викториналар, жаяу жүргіншілер мен велосипедшілердің қозғалыс қауіпсіздігі бойынша жарыстар және т.б. үйымдастырылады, олар оқушылардың қошедер мен жолдарда саналы мінез-құлқын тәрбиелеуге, жол қозғалысы ережелерін мүлтікіз орындауға ықпал етуі тиіс.

Әр сабактан кейін бақылаудың көмегімен оқушылардың қимылдарды қалай менгергенін тексеру кажет.

Кошеде неліктен қауіпті. Тәжірибелік жұмыс

Біз тұратын кала, кент. Мектеп орналаскан шағын аудандагы негізгі кошелер. Кошеде неліктен қауіпті. Жол қозғалысы ережелерін неліктен білуге және орындауға тиіспіз. Кошедегі элементтері: жүргін бөлік, тротуар. Жаяу жүргіншілер қоршаулары. Кошедегі қауіпсіздік. Тротуарда қалай дұрыс жүру, жүргін бөлікті қалай дұрыс

кесіп жүріп өту керек. Мектепке және үйге негұрлым қауіпсіз жол. Накты бағдарды талдау. Бірі екіншісіне көмектеседі (кошени өзің кесіп жүріп өте алмасаң – ересек адамнан көмек сұра). Көшедегі тәртіп – қауіпсіз козгалыс кепілі. Мұқият және абай бол! Қалага (кентке) экскурсия - № 1-2 сабактарды практикалық бекіту.

ЖКЕ бойынша үстел үстіндегі ойындар мен жылжымалы ойындар және арнайы автоаландардагы сайystar.

Аялдау жолы және қозгалыс жылдамдығы.

Жүргін бөлікке кенеттен жүгіріп шыгу неіктен қауіпті.

Автомобильді қас-қагым сатте тоқтату мүмкін емес.

Автомобильдің аялдау жолы. Балалармен болған жол-көлік оқигаларының мысалдары (жол полициясының мәліметтері бойынша).

Жүргіншілер отпелері.

Жолды қай жерде кесіп жүріп өтуге болады. Реттелмейтін жүргінші отпесі, оның белгілері (жол белгілері, жолға салынған таңбалар). Екі жакты қозгалыс жолы. Егер

жүргін бөлікті кесіп жүріп өтуге үлгермесең не істеу керек. Жүргін бөліктің ортасында тұрған жүргіншің өзін-өзі ұстауы. Бір жакты қозгалыс жолы. Қозгалысы бір жакты жолды кесіп жүріп өту ережелері.

Реттелмейтін көше қылыштары.

Көше қылышы деген? Көлік құралдарының көше қылышындағы қозгалысы. Көлік құралдарының бүрылуы. Жүргізуілер беретін сактандыру белгілері.

Реттелмейтін көше қылышының белгілері. Реттелмейтін көше қылышындағы жүргін бөлікті кесіп жүріп өту ережелері.

Реттелетін көше қылыштары. Бағдаршам.

Бағдаршам не үшін қажет? Бағдаршам белгілері: қызыл, сары, жасыл. 3-секциялы бағдаршам қалай жұмыс істейді. Бағдаршамы бар көше қылышында жолды қалай кесіп жүріп өту керек. Жүргінші бағдаршамы және оның белгілері. Дыбыстағыш кондырғысы бар жүргінші бағдаршамы.

Жолды тағы қай жерден кесіп жүріп өтуге болады.

Жер үстіндегі және жер астындағы жүргінші отпелері, олардың белгілері.

«Жер асты жүргінші отпесі», «Жер үсті жүргінші отпесі» жол белгілері.

Мұндай отпелердің барлығы кезінде жолды кесіп жүріп өту ережелері.

Жүргіншілердің арнайы дабыл белгілері қосылған көлік құралдары (кек жарқылдауыштары және дыбыс дабылдары) жақындаған кездегі іс-әрекеттері.

Автобуста және троллейбуста жүру.

Кандай көлік құралдарын бағдарлық деп атайды?

Қала бағдарлық көлігі: автобустар, троллейбустар, трамвайлар, бағдарлық таксилер.

Автобустың және троллейбустың аялдамасы, олардың белгіленулері. Аялдамаға қалай дұрыс өтуге болады. Аялдамада өзін-өзі ұстау ережелері.

Автобус және троллейбус жолаушыларына арналған көлікке кірер кездегі, салон ішіндегі және шыгар кездегі ережелер.

Автобустан немесе троллейбустан түскен кезде жүргін бөлікті кесіп жүріп өту ережелер

Трамвайда және көліктің басқа да тұрларінде жүру.

Трамвай аялдамасы. Оның белгіленуі, трамвай аялдамасының автобустікінен айырмашылығы. Трамвай аялдамасына қалай оту керек. Трамвай аялдамаларында өзін-өздері ұстаса ережелері. Трамвай жолаушыларына арналған кіру кезіндегі, вагон ішіндегі және шығу кезіндегі ережелер. Трамвайдан түскеннен кейін жұргін бөлікті кесіп жүріп оту ережелері. Бағдарлық таксилер. Оның бағдарлық автобустан айырмашылығы. Бағдарлық таксилерді қалай дұрыс пайдалануға болады. Женіл автомобильді пайдалану ережелері (кіру, жұру, шығу).

Жол белгілері және жолға салынған таңбалар.

Жол белгілері мен жолға таңба салудың мақсаты.

Жол белгілері: «Жұргінші өтпесі» (акпараттық-керсеткіштік).

«Жер асты жұргінші өтпесі», «Жер үсті жұргінші өтпесі», «Автобус және (немесе) троллейбус аялдамасының орны», «Трамвай аялдамасының орны», «Жұргіншілер қозғалысына тыйым салынады», «Жол жұмыстары» (барлығы 7 белгі).

Ойнауга қай жерде болады және қай жерде болмайды.

Жолдың жұргін бөлігінің жаңында, жол жұмыстары жүріп жатқан жерлерде, көліктे ойнаудың қауіптілігі. Ойнауга және өздігінен жүретін құралдарда жұруге және т.б.арналған жерлер. Егер доп жолдың жұргін бөлігіне домалап кетсе не істеу керек.

ЖКО кезіндегі жаракаттардың түрлері.

Жаракаттар түрлері: сынықтар, ауыртып алулар, жараптар, күйіктер және т.с.с.

Жұргіншіні соккан кезде алынатын жаракаттардың негізгі түрлері.

Жолаушылардың кабинада немесе автомобиль салонында отыргандарында алатын негізгі жаракат түрлері. Велосипедшілерге тән жаракат алу.

Жарақаттанған кезде өзіне және жолдасына қалай комектесу керек.

Кан ағудың түрлері: артериалдық, веноздық, капиллярлық.Кан ағуын тоқтату тәсілдері. Байлап-орау түрлері.

Сен – велосипедшісін.

Велосипед тарихы, оның жалпы құрылымы. Велосипед туралы онымен жүргенде қауіпсіз болу үшін нені білу керек. 14 жасқа дейін велосипедте қай жерде жұруге болады

Қала сыртында шығу.

Қала сыртындағы жол элементтері. Жол жиегі, жұргіншілер жолы – жұргіншілер жұруге арналған жерлер. Қала сыртындағы жолмен жұргіншілер қозғалысы ережелері.

Жол жүргізушілердің көзімен.

Жолдың жұргін бөлігі – жүргізушілердің жұмыс орны. Жол-көлік оқиғалары (ЖКО) неліктен болады? Жүргізуші тәртіп бұзған жұргіншілерді қалай көреді?

Корытынды сабак.

ЖКЕ туралы диафильмдер, бейнекомпьютерлер, слайдтар көрү.

Корытынды шығару (тестілеу)

1.сыныш

№ пп	ай	Сабак тақырыптары	Сағат саны
1.	қыркүйек	Көше күтпеген жағдайларга толы	2
2.	қазан	Жұргіншілер өтпелері	
3.	желтоксан	Реттелетін көше киылыстары. Бағдаршам.	1
4.	наурыз	Автобуста және троллейбуста журу.	1
5.	сәуір	Ойнауга қай жерде болады және кай жерде болмайды	1
6.	мамыр	Қорытынды сабак	1
Барлығы:			6

2 сыйныш

№ пп	ай	Сабак тақырыптары	сағат саны
1.	қыркүйек	Окушылардың көшелер мен жолдардағы мінезд-құлқының негізгі ережелері.	1
2.	қазан	Реттелетін киылыстар. Бағдаршам.	1
3.	желтоксан	Реттеуші және оның сигналдары.	1
4.	наурыз	Трамваймен және басқа көлік турлерімен журу.	1
5.	сәуір	Мектепке жол. (Сіздің күнделікті маршруттыңыз.)	1
6.	мамыр	Реттелетін киылыстар. Бағдаршам.	1
барлығы:			6

3 сыйныш

№ пп	Ай	Сабак тақырыптары	Сабак тақып
1.	қыркүйек	Көшеде және жолда окушылардың мінезд-құлық	2
2.	қазан	Жолды тағы қайдан өтуге болады	
3.	желтокса	Жол белгілері және жол киылыстары.	1
4.	наурыз	Жаракат алған кездегі алғашқы медициналық көмек.	1
5.	сәуір	Сіз велосипедшісіз	1
6.	мамыр	Қорытынды сабак	1
барлығы:			6

4 сынып

№ пп	ай	Сабак тақырыптары	Сағат санды
1.	қыркүйек	Біз жол ережелерін білеміз бе?	1
2.	Қыркүйек	Окушылардың топтартмен және бағаммен қозгалысы.	1
3.	Қазан	Арнайы автотұрақта практикалық сабак	1
4.	Қазан	Теміржол өткелдері.	1
5.	Қараша	Жаракаттар, абразиялар кезінде алғашқы медициналық	1
6.	Қараша	Қорытынды сабак.	1
		Барлығы :	6

5 сынып

№ пп	ай	Сабак тақырыптары	Сағат санды
1.	қыркүйек	Біздің қала (поселке), аудан.	1
2.	қыркүйек	Жол-көлік оқигаларының себептері.	1
3.	қазан	Жол таңбасының мақсаты.	1
4.	қазан	Қосымша бөлімдері бар бағдаршам сигналдары.	1
5.	қараша	Реттеуіш сигналдары.	1
6.	желтоқса	Жол белгілері және олардың мақсаты.	1
7.	желтоқса	Жол белгілері және олардың мақсаты.	1
8.	қантар	Жүргізушінің енбек ерекшеліктері және оның негізгі міндеттері. Қазіргі көлік-қауіпшілігі жоғары аймак. Қоғамдық көлік.	1
9.	ақпан	Ая-райының жол қауіпсіздігіне әсері.	1
10.	мамыр	Қорытынды сабак.	1
		барлығы:	10

6 сынып

№ пп	ай	Сабак тақырыптары	Сағат санды
1.	қыркүйек	Жол қозгалысы ережелері (қайталау).	1
2.	қыркүйек	Көлік құралдарының қозгалысы.	1
3.	қазан	Көлік құралдарының токтау жолы.	1
4.	қазан	Көлік құралдарындағы нөмірлік, тану белгілері мен жазулардың мақсаты.	1

5.	қараша	Жол-көлік оқиғасы кезіндегі окушылардың мінез-кулкы.	1
6.	қараша	Жаракаттың әртүрлі турлеріне алғашқы медициналық	1
7.	желтоқсан	Жаралар, жаракаттар және жазатайым оқиғалар кезіндегі алғашқы медициналық көмек. Бірінші көрсету ерекшеліктері	1
8.	желтоқсан	есінен танып қалған зардал шеккендерге медициналық	1
9.	қантар	Жол қауіпсіздігі.	1
10.	қантар	Козгалыстың жас инспекторлары-ЮИД.	1
Барлығы:			10

7 сынып

№ пп	ай	Сабак тақырыптары	Сағат саны
1.	қыркүйек	Республика экономикасындағы автомобиль көлігінің рөлі.	1
2.	қыркүйек	Көлік күралдарын пайдалану ережелері.	
3.	казан	Көлік күралдарын токтату және тұрақ.	1
4.	казан	Аралық және қашықтық. Козгалыс жылдамдығы.	1
5.	қараша	Жолақ. Басып озу.	1
6.	қараша	Жүргізушілердің өнімділігі және олардың сенімділігі.	1
7.	желтоқсан	АВТОКОЛІКТЕГІ медициналық алғашқы көмек жинағы.	1
8.	желтоқсан	ЖКО-да зардал шеккен адамның киімін алу ережелері.	1
9.	қантар	Жаралар, жаракаттар және жазатайым оқиғалар кезіндегі алғашқы медициналық көмек.	1
14.	мамыр	Қорытынды сабак.	1
Барлығы:			10

8 сынып

№ пп	ай	Сабак тақарыптары	Сағат саны
1.	қыркүйек	Жол қозгалысы ережелерінің пайда болу тарихы. Жол белгілерінің Халықаралық тілі.	1
2.	қыркүйек	Қозгалысты реттеу формалары.	1
3.	казан	Жол белгілері.	1
4.	қараша	Жаяу жүргіншілер мен велосипедшілердің міндеттері және олардың жол қозгалысы	1

5.	қараша	Қауіпсіздіктің жаңа дәуірінде (экология және көлік).	1
6.	желтоқса н	Бастауыш сынып окушылары үшін ертегілік, ЖЖЕ бойынша әнгімелер дайындау.	1
7.	желтоқса	Қауіпсіздік және жол қозғалысын үйымдастыру.	1
8.	қантар	Қызылстардан, жаяу жүргіншілер өткелдерінен, қогамдық көлік аялдамаларынан өту.	1
9.	қантар	Сыныктар мен қан кетулерге алғашқы медициналық көмек көрсету.	1
10.	ақпан	Есінен танып қалған зардал шеккендерге алғашқы медициналық көмек көрсету.	1
Всего:			10